

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ УКРАЇНИ

Н А К А З
№ 430 від 30.11.93
м.Київ

*Зареєстровано в Міністерстві
юстиції України
3 грудня 1993 р.
за № 177*

Про затвердження Положення про міжшкільний навчально-виробничий комбінат

На виконання ст.28 Закону України "Про освіту", Державної національної програми "Освіта" (Україна XXI століття) та у відповідності з Положенням про Міністерство освіти України, зважаючи на нагальну потребу у нормативно-правовому регулюванні роботи міжшкільних навчально-виробничих комбінатів.

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Положення про міжшкільний навчально-виробничий комбінат, що додається.
2. Текст Положення опублікувати в інформаційному збірнику Міністерства освіти України.
3. Вважати таким, що не застосовується, Положення про міжшкільний навчально-виробничий комбінат трудового навчання і професійної орієнтації учнів, затверджене наказом Міністерства освіти СРСР від 11 травня 1985 р. № 80.
4. Міністру освіти Республіки Крим, начальникам управлінь освіти обласних, Київської і Севастопольської міських державних адміністрацій, керівникам міжшкільних навчально-виробничих комбінатів організувати роботу комбінатів відповідно до вимог Положення, затвердженого Міністерством освіти України.
5. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Міністра О.Г.Мороза.

Міністр

П. М. Таланчук

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Міжшкільний навчально-виробничий комбінат (надалі — комбінат) — навчально-виховний комплекс, який задовольняє потреби громадян, держави і суспільства у поглибленні базової трудової підготовки школярів 8–11 (10–11) класів, здійснює професійне консультування учнівської молоді, організовує їх добровільну продуктивну працю та забезпечує реалізацію потреб особистості в отриманні професії і кваліфікації відповідно до її інтересів, здібностей, наявних умов.
 2. Комбінати створюються відповідно до соціально-економічних, освітніх потреб у них і при наявності необхідної матеріально-технічної, методичної бази, педагогічних кадрів. Комбінат є центром трудової підготовки учнів загальноосвітніх шкіл і може охоплювати різними формами навчання, трудової діяльності не тільки школярів, а й незайняту частину молоді.
 3. Засновником комбінату можуть бути підприємства, установи і організації незалежно від форм власності і господарювання, а також фізичні особи. Засновник здійснює фінансування витрат на утримання комбінату, його матеріально-технічне забезпечення, надає необхідні будівлі, інженерні комунікації, обладнання, організовує будівництво і ремонт приміщень, їх господарське обслуговування, харчування учнів.
 4. Комбінат здійснює свою діяльність відповідно до Закону України «Про освіту», Положення про середній загальноосвітній навчально-виховний заклад, інших актів законодавства України з питань освіти цього Положення та власного статуту.
 5. У статуті комбінату зазначаються: мета і завдання діяльності комбінату; органи управління ним, порядок їх формування та повноваження; основні характеристики навчально-виховної, виробничої діяльності комбінату; порядок, підстави приймання, випуску і відрахування учнів, форми поточного і підсумкового контролю їх успішності; порядок комплектації працівників комбінату; права, обов'язки і відповідальність учасників навчально-виховного, виробничого процесу; питання фінансово-господарської та підприємницької діяльності; умови реорганізації або ліквідації комбінату тощо.
- Статут комбінату затверджується його радою і реєструється місцевим органом державної виконавчої влади. Комбінат визначається юридичною особою з моменту реєстрації його статуту.
6. Комбінат має печатку зі своїм найменуванням, самостійний баланс, рахунки в установах банків.
 7. Комбінат може мати свої базові підприємства (організації), відносини з якими регулюються на основі договорів.
 8. Комбінат має право: визначати контингент і форми трудової підготовки учнів; створювати структурні підрозділи, організувати курси, гуртки, клуби, секції, студії тощо; формувати штатний розпис, виробляти товари народного споживання, вирощувати сільськогосподарську продукцію, проводити ремонтно-будівельні та інші види робіт; надавати платні послуги населенню; встановлювати форми заробітної плати і матеріального заохочення в межах власного кошторису; застосовувати гнучкий режим праці.
 9. Навчально-методичне та кадрове забезпечення, організація підвищення кваліфікації педагогічних працівників, їх перепідготовки здійснюється комбінатом самостійно або за його замовленням структурним підрозділом місцевого органу державної виконавчої влади.
 10. Медичне обслуговування учнів забезпечується місцевими органами державної виконавчої влади і здійснюється відповідними закладами Міністерства охорони здоров'я України, відомчими методичними закладами.

II. ОРГАНІЗАЦІЯ ТРУДОВОЇ ПІДГОТОВКИ УЧНІВ У КОМБІНАТІ

11. Організація трудової підготовки учнів у комбінаті здійснюється на основі навчального плану, який складається комбінатом на основі базових навчальних планів, розроблених Міністерством освіти. Навчальний план комбінату затверджує його рада.
12. Направлення учнів шкіл до комбінату та їх зарахування провадиться на підставі заяви учнів та письмової згоди батьків учнів з урахуванням профвідбору, який здійснюється профорієнтаційною службою комбінату та психологічними службами шкіл.

13. Школи, які направляють учнів у комбінат для трудової підготовки, передають комбінату педагогічне навантаження з трудового навчання, курсів за вибором, факультативів, гуртків, у обсязі якого забезпечується якісне оволодіння учнями обраним напрямком діяльності.

14. Мережу і наповнюваність навчальних груп визначає комбінат на основі встановлених Кабінетом Міністрів України нормативів фінансування здобуття загальної середньої освіти. При цьому враховуються потреби місцевого населення, можливості матеріальної бази, санітарно-гігієнічні вимоги.

15. Навчання учнів може здійснюватися в кабінетах, навчально-виробничих майстернях, лабораторіях комбінату та, на основі відповідних договорів, у виробничих майстернях інших навчальних закладів Міносвіти України, навчальних господарствах, цехах підприємств, на будівельних майданчиках, полях, фермах тощо.

16. Виробнича практика учнів може проводитися на підприємствах, в установах, організаціях, для яких здійснюється підготовка кадрів.

17. У позанавчальний час комбінат може організовувати роботу учнів з технічної творчості, сільськогосподарського дослідництва, раціоналізаторства, підприємництва.

18. Профорієнтація, професійне навчання незайнятої молоді здійснюється комбінатом спільно з місцевими центрами зайнятості, а також за договорами з підприємствами.

19. Випускникам, які закінчили повний курс навчання, надається право складати екзамен на присвоєння кваліфікації, розряду з видачею відповідного документа, встановленого Кабінетом Міністрів України зразка.

III. КОМБІНАТ І ЗАГАЛЬНООСВІТНІ ШКОЛИ

20. Комбінат здійснює координацію профорієнтаційної і методичної роботи з трудового виховання і навчання в загальноосвітніх школах, є центром трудової підготовки старшокласників у районі, надає школам допомогу в організації трудової підготовки учнів, здійснює відбір учнів шкіл до комбінату.

21. Школи беруть участь у комплектуванні навчальних груп, здійснюють систематичний контроль за відвідуванням учнями занять в комбінаті, їх успішністю, поведінкою. Педагогічні колективи шкіл і комбінату забезпечують наступність у профорієнтаційній роботі, навчально-виховному процесі. Школи і комбінат узгоджують спільну роботу, розклад занять, навчальне навантаження.

IV. УЧАСНИКИ НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОГО, ВИРОБНИЧОГО ПРОЦЕСУ.

УПРАВЛІННЯ КОМБІНАТОМ

22. Учасниками навчально-виховного, виробничого процесу у комбінаті є:
учні;

педагогічні працівники;

інженерно-технічні працівники та навчально-допоміжний персонал;

батьки (особи, які їх замінюють);

представники підприємств, установ, кооперативних, громадських організацій, фондів, асоціацій, які беруть участь у роботі комбінату.

23. Статус учасників навчально-виховного процесу, їхні права й обов'язки визначено Законом України «Про освіту».

24. Управління комбінатом в системі освіти здійснюється її засновником та відповідним структурним підрозділом місцевого органу державної виконавчої влади.

25. Безпосереднє управління комбінатом здійснює його директор та органи громадського самоврядування.

26. Вищим органом громадського самоврядування в комбінаті є загальні збори (конференція) колективу.

Делегати конференції з правом вирішального голосу обираються від таких категорій:

працівників комбінату — зборами трудового колективу;

учнів комбінату — зборами навчальних груп;

батьків, представників шкіл, громадськості — батьківськими зборами навчальних груп.

Кожна категорія обирає однакову кількість делегатів. Конкретна кількість і термін повноважень делегатів визначаються статутом комбінату.

Загальні збори (конференція) правомочні, якщо в їхній роботі бере участь не менше половини делегатів кожної з трьох категорій. Рішення приймається простою більшістю голосів присутніх делегатів.

Загальні збори (конференція) скликаються не менше одного разу на рік. Право скликати збори (конференцію) мають голова ради комбінату, учасники зборів (делегати конференції), якщо за це висловилося не менше третини їх загальної кількості, директор комбінату, засновник.

Загальні збори (конференція):

обирають раду комбінату, її голову, встановлюють термін їх повноважень;

заслуховують звіт директора і голови ради комбінату про їхню роботу, дають їй оцінку відкритим або таємним голосуванням;

розглядають найважливіші питання діяльності комбінату;

приймають рішення про стимулювання праці директора, голови ради комбінату; у разі, коли директор не справляється зі своїми обов'язками, порушують клопотання перед відповідним структурним підрозділом місцевого органу державної виконавчої влади про його невідповідність посаді.

27. У період між загальними зборами (конференцією) вищим органом громадського самоврядування є рада комбінату. В окремих випадках функції ради можуть виконувати загальні збори.

До ради комбінату обираються пропорційно представники від працівників комбінату, учнів, батьків і громадськості загальними зборами (конференцією) відкритим або таємним голосуванням. Рада комбінату скликається її головою, засновником, а також членами ради, якщо за це висловилося не менше третини її складу, директором комбінату.

Засідання ради є правомочним, якщо у ньому бере участь не менше двох третин її членів.

Рішення ради приймаються простою більшістю голосів присутніх на засіданні її членів.

28. Рада комбінату:

організує виконання рішень загальних зборів (конференції);

затверджує план та режим роботи комбінату;

підтримує ініціативи щодо вдосконалення трудової підготовки учнів;

контролює витрачання бюджетних асигнувань, визначає напрямки витрачання коштів;

погоджує умови оренди приміщень, споруд і обладнання, створення малих підприємств, кооперативів тощо.

Статутом комбінату можуть установлюватися й інші повноваження його ради, що не суперечать чинному законодавству.

29. У комбінаті створюється педагогічна рада — дорадчий колегіальний орган, що об'єднує всіх педагогічних працівників комбінату.

Головою педагогічної ради є директор комбінату.

30. Педагогічна рада:

розглядає основні питання навчально-виховної та виробничої діяльності комбінату;

здійснює вибір варіантів навчальних програм та підручників;

організує підвищення кваліфікації педагогічних працівників, впровадження досягнень науки, передового педагогічного досвіду тощо.

31. При педагогічній раді можуть створюватись різноманітні профільні об'єднання, секції, педагогічні консиліуми та робочі групи.

32. Керівництво комбінатом здійснює його директор, який призначається і звільняється засновником або уповноваженим ним органом з дотриманням чинного законодавства.

33. Директор комбінату:

забезпечує реалізацію державної освітньої політики, діє від імені комбінату;

розпоряджається в установленому порядку майном і коштами комбінату, затверджує після погодження з радою комбінату кошторис та організує його виконання, укладає угоди, відкриває рахунки в установах банків і є розпорядником кредитів;

видає в межах своєї компетенції накази та розпорядження, обов'язкові для всіх учасників навчально-виховного, виробничого процесу;

затверджує мережу класів;

організує трудову підготовку учнів, здійснює контроль за її ходом і результатами, відповідає за якість і ефективність роботи педагогічного колективу, дотримання вимог охорони дитинства і праці;

за погодженням з радою комбінату призначає і звільняє своїх заступників, педагогічних працівників;

за погодженням із профспілковим комітетом затверджує правила внутрішнього трудового розпорядку, посадові обов'язки працівників комбінату;
створює умови для творчого зростання педагогічних працівників, пошуку, застосування ними ефективних форм і методів навчання та виховання;
несе відповідальність за свою діяльність перед учнями, батьками, педагогічними працівниками та загальними зборами (конференцією), засновником, місцевими органами державної виконавчої влади.

34. Заступник директора з навчально-виховної роботи:

відповідає за організацію навчально-виховного процесу, виконання навчальних програм, якість трудової підготовки учнів;
здійснює контроль за ефективністю навчально-виховного процесу, надає методичну допомогу вчителям, майстрам виробничого навчання;
забезпечує зв'язок і наступність між навчально-виховною роботою шкіл і комбінату.

35. Заступник директора з навчально-виробничої роботи:

організовує контроль за проведенням роботи з охорони праці, забезпеченням практичної трудової підготовки учнів;
відповідає за виробництво і реалізацію продукції комбінату.

36. Методист з профорієнтаційної роботи:

організовує роботу профорієнтаційної служби комбінату;
надає методичну допомогу з профорієнтації вчителям, майстрам виробничого навчання;
проводить роботу по забезпеченню професійного самовизначення учнів, упередженню помилок у виборі професії;
координує роботу психологічних служб з профорієнтації, профорієнтаційну роботу комбінату, шкіл, базових підприємств.

37. Вчителі комбінату здійснюють навчання і виховання учнів, забезпечують належний рівень їх трудової підготовки, охорону праці дітей, проводять профорієнтаційну, позакласну роботу, беруть участь у підготовці обладнання для проведення навчально-виховного процесу.

38. Майстри виробничого навчання відповідають за якість практичної трудової підготовки учнів, створення умов для їх навчально-виробничої діяльності, виконання учнями вимог охорони праці на робочих місцях.

В навчальне навантаження майстра входять години на проведення практичних занять, виробничої практики учнів. В межах робочого часу майстер виконує навчальне навантаження, готує до занять матеріально-технічну базу навчально-виробничого процесу у закріпленій за ним майстерні (цеху, лабораторії тощо), бере участь у проведенні гурткової, профорієнтаційної, виховної роботи.

V. МАЙНО КОМБІНАТУ

39. Майно комбінату становлять основні фонди (приміщення, обладнання тощо), а також інші цінності, вартість яких відображається в самостійному балансі комбінату.

40. Майно комбінату належить йому на праві власності, повного господарського відання або оперативного управління відповідно до чинного законодавства, рішення про заснування, статуту комбінату та укладених ним угод.

41. Вилучення основних фондів, оборотних коштів та іншого майна комбінату може проводитися лише у випадках, передбачених чинним законодавством. Збитки, завдані комбінату внаслідок порушення його майнових прав іншими юридичними та фізичними особами, відшкодовуються відповідно до чинного законодавства.

42. Комбінат відповідно до чинного законодавства користується землею, іншими природними ресурсами і несе відповідальність за дотримання вимог та норм з їх охорони.

VI. ФІНАНСОВО-ГОСПОДАРСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ

43. Фінансово-господарська діяльність комбінату здійснюється на основі його кошторису.

Джерелами формування кошторису комбінату є:

кошти місцевого (державного) бюджету, що надходять у розмірі, передбаченому нормативами фінансування загальної середньої освіти для забезпечення вивчення предметів в обсязі державних стандартів освіти;

прибутки від реалізації продукції навчально-виробничих майстерень (дільниць);

плата за надання додаткових освітніх послуг;

кошти, одержані за підготовку кадрів, відповідно до укладених договорів;

прибутки від надання в оренду приміщень, споруд, обладнання;

добровільні грошові внески і матеріальні цінності, передані підприємствами, установами, організаціями, а також окремими громадянами;
кредити і позички банків;
валютні надходження;
інші прибутки.

44. Кошти комбінату зберігаються на його рахунках в установах банків і знаходяться у повному розпорядженні комбінату.

45. Порядок ведення бухгалтерського обліку в комбінаті визначається Положенням про організацію бухгалтерського обліку і звітності в Україні, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 3 квітня 1993 р. № 250.

46. Звітність комбінату визначається вимогами державної статистики.

47. Діловодство комбінату організовується відповідно до встановленого Міністерством освіти порядку.

VII. МІЖНАРОДНІ ЗВ'ЯЗКИ

Комбінат має право укладати угоди про співробітництво, встановлювати прямі зв'язки з навчальними закладами, науковими установами, підприємствами, організаціями, громадськими об'єднаннями, окремими громадянами як на території України, так і за її межами.

Комбінат за наявності матеріально-технічної та соціальнокультурної бази, власних фінансових коштів має право налагоджувати прямі міжнародні зв'язки на основі самостійно укладених угод про обмін педагогічними працівниками та учнями, створювати у встановленому порядку спільні асоційовані заклади і навчальні центри, проводити спільні заходи (конференції, конкурси тощо), а також вступати до міжнародних організацій відповідно до чинного законодавства.

VIII. КОНТРОЛЬ ЗА ДІЯЛЬНІСТЮ КОМБІНАТУ

49. Контроль за дотриманням комбінатом державних стандартів освіти здійснюється відповідними структурними підрозділами місцевих органів державної виконавчої влади.

50. Основною формою контролю за діяльністю комбінату є атестація, яка проводиться, як правило, один раз на п'ять років у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

51. Зміст, форми, періодичність контролю, не пов'язаного з навчально-виховним процесом, встановлюються засновником комбінату відповідно до чинного законодавства.

IX. РЕОРГАНІЗАЦІЯ АБО ЛІКВІДАЦІЯ КОМБІНАТУ

52. Рішення про реорганізацію або ліквідацію комбінату приймає засновник.

53. Реорганізація або ліквідація комбінату здійснюється згідно з чинним законодавством.

54. Якщо комбінат реорганізується чи ліквідується, учням, які навчалися в ньому, повинна бути забезпечена можливість продовжити навчання за обраним профілем, а працівникам, які звільняються або переводяться на інше місце роботи, гарантовано дотримання їхніх прав та інтересів відповідно до законодавства про працю України.

Міністр

П. М. Галанчук